

ცესკო
საქართველოს საარჩევნო
აპოლიტიკო ცენტრი

საარჩევნო სისტემების
ბანკითარების, რეფორმებისა და
სწავლების ცენტრი

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის სამასსოვრო ინსტრუქცია

საქართველოს პარლამენტის
2018 წლის 28 აპრილის
შუალედური არჩევნები

სარჩევი

საუბნო საარჩევნო კომისიის
თავმჯდომარის უფლებამოსილებანი 3

საუბნო საარჩევნო კომისიის
თავმჯდომარის უფლებამოსილებანი
კენჭისყრის წინა დღეს 7

საუბნო საარჩევნო კომისიის
თავმჯდომარის უფლებამოსილებანი
კენჭისყრის დღეს 13

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის უფლებამოსილება

1. საუბნო საარჩევნო კომისიის სხდომასთან დაკავშირებული უფლებამოსილებანი:

- ▶ ინვევტ საუბნო საარჩევნო კომისიის სხდომას (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 8.2);
- ▶ უძღვებით საუბნო საარჩევნო კომისიის სხდომას (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 27.1.ბ).

2. ადმინისტრაციული ფუნქციები:

- ▶ უფლება გაქვთ, დავალება მისცეთ კომისიის თავმჯდომარის მოადგილეს, კომისიის მდივანს და კომისიის სხვა წევრებს (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 27.1.ე);
- ▶ უფლება გაქვთ, **კომპეტენციის ფარგლებში** გამოსცეთ განკარგულება (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 30.1.გ);
- ▶ იღებთ და თქვენი რეზოლუციით ანაწილებთ საუბნო საარჩევნო კომისიაში შემოსულ საარჩევნო საბუთებს და საუბნო საარჩევნო კომისიის სახელზე შემოსულ ვორესპონდენციას (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 27.1.გ);
- ▶ პასუხისმგებელი ხართ საოლქო საარჩევნო კომისიისგან საარჩევნო დოკუმენტაციის, ინვენტარის და სხვა მასალების მიღებისთვის, შენახვისა და დანიშნულებისამებრ გაცემისთვის (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 27.1.დ; მუხლი 63.6).

- ▶ საჯაროობის უზრუნველსაყოფად გაითვალისწინეთ, რომ საარჩევნო უბანზე თვალსაჩინო ადგილას გამოკრული უნდა იყოს *(საუბნო საარჩევნო კომისიის რეგლამენტი – მუხლი 8)*:
  - საუბნო საარჩევნო კომისიის საკონტაქტო ტელეფონის, ფაქსის ნომრები და სხვა რეკვიზიტები;
  - საარჩევნო ადმინისტრაციის ის სამართლებრივი აქტები, რომლებიც შეეხება საუბნო საარჩევნო კომისიის საქმიანობას;
  - საუბნო საარჩევნო კომისიისა და კომისიის თავმჯდომარის განკარგულებები;
  - ამომრჩეველთა ერთიანი სიის საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნიებული ვერსია (კედლის სია ფოტოსურათების გარეშე), ამომრჩეველთა სიებში ცვლილებების შეტანის და უზუსტობების გასაჩივრების წესი და ვადები.

ყურადღება

- ▶ კენჭისყრის დღემდე არაუგვიანეს მეორე დღისა გადმოგეცემათ დაზუსტებული სიების საბოლოო ვერსიები (საარჩევნო კომისიისათვის განკუთვნილი ვერსია – სამაგიდო სია და საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნიებული ვერსია – კედლის სია) *(საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 31.11)*;
- ▶ საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნიებული კედლის სიის თავდაპირველი ვერსია უნდა ჩამოხსნათ და იმავე ადგილას დაზუსტებული ვერსია გამოაკრათ.

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის უფლებამოსილებანი კენჭისყრის წინა დღეს (27 აპრილი)

1. კენჭისყრის შენობის მონყობასთან დაკავშირებული უფლებამოსილებანი:

- ▶ პასუხისმგებლობა გევისრებათ კენჭისყრის შენობის მონყობისათვის. გაითვალისწინეთ (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 58.4):
  - კენჭისყრის შენობაში ყოველი 500 ამომრჩევლისთვის უნდა მოეწყოს არანაკლებ ერთი კენჭისყრის კაბინა, სადაც უნდა იყოს ერთი კალმისტარი (საჭიროების შემთხვევაში გათვალისწინებულ უნდა იქნას შშმ ამომრჩევლებისთვის ადაპტირებული კენჭისყრის კაბინა);
  - უნდა გამოიყოს ადგილები ამომრჩეველთა რეგისტრაციისათვის და განთავსდეს მაგიდები რეგისტრატორთა რაოდენობის შესაბამისად;
  - თვალსაჩინო ადგილას უნდა დაიდგას გამჭვირვალე საარჩევნო ყუთი;
  - საარჩევნო ყუთთან ახლოს უნდა დაიდგას მაგიდა სპეციალური კონვერტებისთვის;
  - მდივნის მაგიდაზე უნდა განთავსდეს გამადიდებელი ლინზა მცირემხედველი ამომრჩევლებისთვის და სპეციალური ჩარჩო უსინათლო ამომრჩევლებისთვის.

- ▶ კენჭისყრის შენობაში თვალსაჩინო ადგილას გამოკრული უნდა იყოს (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 58.4.დ; 58.5):
  - ამომრჩეველთა ერთიანი სიის საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნებული ვერსია (კედლის სია);
  - ამომრჩეველთა სპეციალური სიის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნებული ვერსია (კედლის სია);
  - გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) საჯარო ინფორმაციისთვის მიკუთვნებული ვერსია (კედლის სია);
  - კანდიდატთა სიები;
  - ხმის მიცემის ინსტრუქცია და ცესკოს მიერ დადგენილი საარჩევნო ბიულეტენის შევსების წესი;
  - ამონარიდი კანონიდან, თუ რა შემთხვევაშია საარჩევნო ბიულეტენი ბათილი;
  - კენჭისყრის შედეგების სადემონსტრაციო ოქმი;
  - თუ საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი რომელიმე საარჩევნო სუბიექტი აღარ მონაწილეობს არჩევნებში, განცხადება აღნიშნულის შესახებ კენჭისყრის შენობასა და ფარული კენჭისყრის კაბინებში.

2. საარჩევნო დოკუმენტაციის მიღებასთან დაკავშირებული უფლებამოსილებანი:

გახსოვდეთ: კენჭისყრის დაწყებამდე არაუგვიანეს 12 საათისა საოლქო საარჩევნო კომისიისგან უნდა მიიღოთ საარჩევნო ბიულეტენები და სპეციალური კონვერტები. მიღებისას შეადარეთ გადმოცემული საარჩევნო ბიულეტენებისა და სპეციალური კონვერტების რაოდენობა მიღება-ჩაბარების აქტში შეტანილ მონაცემებს (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 63.9-11*). გადაამოწმეთ, რომ საარჩევნო ბიულეტენებზე მითითებული იყოს თქვენი საარჩევნო უბნისა და საარჩევნო ოლქის ნომრები.

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის უფლებამოსილებანი კენჭისყრის დღეს (28 აპრილი)

07:00–08:00 საათი

- 07:00 საათზე გახსენით საარჩევნო უბანი, ტელეფონით შეატყობინეთ საოლქო საარჩევნო კომისიას საარჩევნო უბნის გახსნისა და კომისიის წევრთა კვორუმის (7 წევრი) თაობაზე (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.1).

- გადაეცით კომისიის მდივანს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნი, სარეგისტრაციო ჟურნალი, კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმი და სადემონსტრაციო ოქმი (იკვრება თვალსაჩინო ადგილას).

- შეამოწმეთ კენჭისყრის შენობაში მყოფი უფლებამოსილი პირების სააკრედიტაციო მოწმობები (ძალაშია პირადობის მოწმობასთან ერთად). გახსოვდეთ, კენჭისყრის შენობაში ყოფნის უფლება აქვთ მხოლოდ კანონით განსაზღვრულ შესაბამის უფლებამოსილ პირებს.

- ყველას დასანახად შეამოწმეთ იმ პაკეტის მთლიანობა, რომელშიც მოთავსებულია კომისიის სპეციალური ბეჭედი და გახსენით ის (სთხოვეთ კომისიის მდივანს ბეჭდის ნომერი მიუთითოს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნის მე-9 გვერდზე) (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.2.ბ).

- ჩაატარეთ წილისყრა კომისიის წევრებს შორის გადასატანი საარჩევნო ყუთის წამლები კომისიის 2 წევრის გამოსავლენად (წილისყრაში არ მონაწილეობენ საუბნო საარჩევნო კომისიის ხელმძღვანელი პირები) (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.2.დ).

გახსოვდეთ, თუ წილისყრით გამოვლენილი გადასატანი ყუთის წამლები კომისიის წევრი უარს განაცხადებს მისთვის მინიჭებული ფუნქციის შესრულებაზე, იგი კარგავს კომისიის წევრთა სხვა ფუნქციების გასანაწილებლად ჩასატარებელ მორიგ წილისყრაში მონაწილეობის მიღების უფლებას.

გახსოვდეთ, რომ წილისყრით გამოვლენილი გადასატანი საარჩევნო ყუთის წამლები კომისიის წევრები არ შეიძლება იყვნენ ერთი და იმავე საარჩევნო სუბიექტის მიერ დანიშნული კომისიის წევრები.

- ჩაატარეთ მორიგი წილისყრა კომისიის წევრთა შორის დარჩენილი ფუნქციების (ამომრჩეველთა ნაკადის მომწესრიგებელი, ამომრჩეველთა რეგისტრატორი, საარჩევნო ყუთისა და სპეციალური კონვერტების ზედამხედველი კომისიის წევრები) გასანაწილებლად (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.2.ე).

- ჩაატარეთ წილისყრა საარჩევნო უბანზე მყოფი საარჩევნო სუბიექტების წარმომადგენლებისაგან არაუმეტეს 2 წარმომადგენლის გამოსავლენად, საჩივრების რეგისტრაციის პროცესზე დაკვირვების მიზნით. გახსოვდეთ: წილისყრით გამოვლენილი წარმომადგენლები და კომისიის მდივანი არ შეიძლება იყვნენ ერთი და იმავე საარჩევნო სუბიექტის მიერ წარდგენილი პირები (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.5).

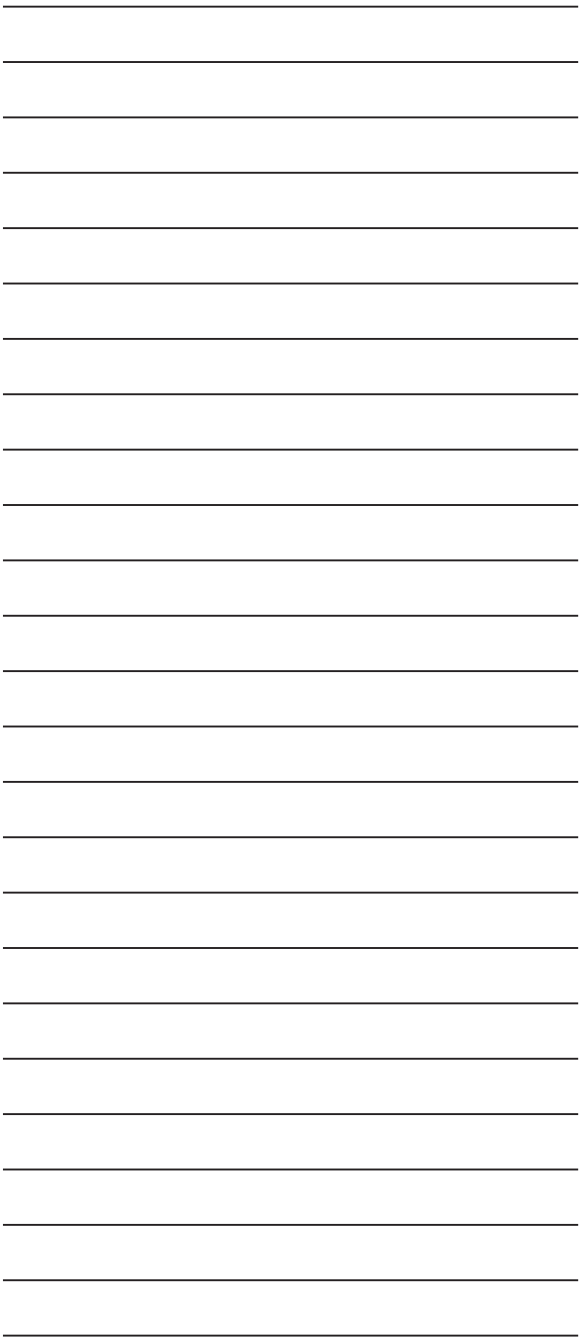

- გამოაცხადეთ ამომრჩეველთა რაოდენობა ამომრჩეველთა ერთიან სიაში, ამომრჩეველთა სპეციალურ და გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიებში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). კომისიის მდივანს სთხოვეთ მონაცემები მიუთითოს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნის მე-7 გვერდზე და კენჭისყრის შედეგების სადემონსტრაციო ოქმში (სადემონსტრაციო ოქმში და კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში სპეციალურ სიაში ამომრჩეველთა რაოდენობა შეიტანება კენჭისყრის დასრულების შემდგომ) *(საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.6.ა; მუხლი 61.9)*.

- გამოაცხადეთ მიღებული საარჩევნო ბიულეტენების და სპეციალური კონვერტების რაოდენობები, კომისიის მდივანს სთხოვეთ მიღებული ბიულეტენების რაოდენობა შეიტანოს სადემონსტრაციო ოქმში და კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში *(საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.6.ბ; მუხლი 61.9)*.

- შეამოწმეთ, რომ საარჩევნო ყუთები ცარიელი იყოს და ძირითადი და გადასატანი საარჩევნო ყუთები ინდივიდუალური ნომრის მქონე ლუქით დალუქეთ *(საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.6.გ)*.

- თითოეულ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს გადაეცით: 300-ამომრჩევლიანი სია (ამომრჩეველთა სპეციალური სია აგრეთვე გადაეცით ერთ-ერთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს), საარჩევნო ბიულეტენის თითო ბლოკნოტი (ხელი მოაწერეთ და რეგისტრატორს ხელი მოაწერიანეთ მიღება-ჩაბარების აქტზე ბლოკნოტის თავფურცელზე, სთხოვეთ

რეგისტრატორს გადაამოწმოს ბლოკნოტში ბიულეტენების რაოდენობის სიზუსტე), მარკირების სითხე, რეგისტრატორის ბეჭედი, (ბეჭდის ნომერი მიუთითეთ კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნის მე-9 გვერდზე).

-
- იმ შემთხვევაში, თუ რეგისტრატორის ბეჭდები საჭირო რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდა ან ბეჭედი დაზიანდა, შეამცირეთ რეგისტრატორების რაოდენობა (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.7*).
-
- ამომრჩეველთა ნაკადის მომწესრიგებელს გადაეცით მარკირების შესამოწმებელი ულტრაიისფერი ფარანი.
-
- საარჩევნო ყუთისა და სპეციალური კონვერტების ზედამხედველს გადაეცით სპეციალური კონვერტები და ძირითადი საარჩევნო ყუთი.
-
- კომისიის წევრებისათვის მასალების გადაცემის შემდეგ დაუყოვნებლივ, კენჭისყრის დაწყებამდე, კომისიის მდივანთან ერთად შეავსეთ საკონტროლო ფურცლის თვითკოპირებადი ფორმა (გარდა პირველი ამომრჩევლის შესახებ მონაცემებისა). ყურადღება მიაქციეთ, რომ საკონტროლო ფურცელს კომისიის ყველა დამსწრე წევრმა მოაწეროს ხელი (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.10*).

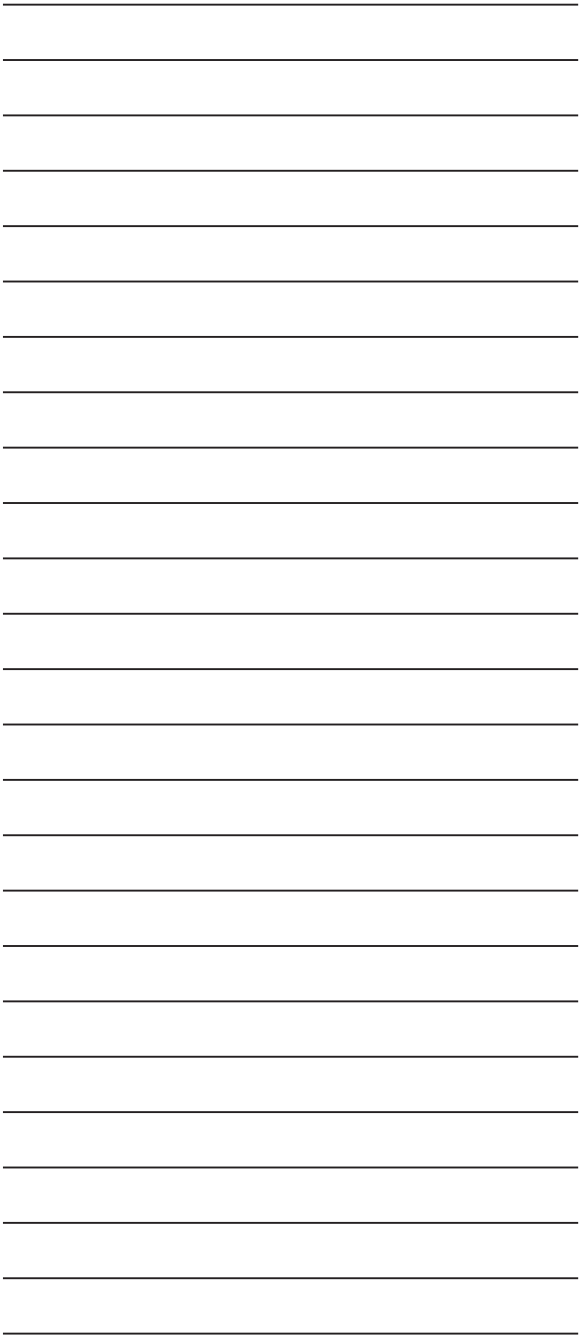
08:00 საათიდან

□ საარჩევნო უბანზე მოსვლისას პირველი ამომრჩეველი გადის რეგისტრაციას და იღებს საარჩევნო ბიულეტენს. ამის შემდეგ მიუთითეთ კომისიის მდივანს, პირველი ამომრჩევლის შესახებ მონაცემები შეიტანოს საკონტროლო ფურცელში (კომისიის მდივანმა მონაცემები უნდა გადმოიტანოს ამომრჩეველთა შესაბამისი სიიდან), ხელი მოაწერინოს მას და მიუთითოს საარჩევნო ყუთებში საკონტროლო ფურცლების ჩაგდების ზუსტი დრო. საკონტროლო ფურცლის ერთი ეგზემპლარი ჩააგდეთ ძირითად საარჩევნო ყუთში, მეორე ეგზემპლარი – გადასატან საარჩევნო ყუთში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ხოლო მესამე ეგზემპლარი შეინახეთ (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 61.10).

□ პირველი ამომრჩევლის მიერ რეგისტრაციის გავლის შემდეგ ტელეფონით შეატყობინეთ საოლქო საარჩევნო კომისიას ძირითადი საარჩევნო ყუთის და გადასატანი საარჩევნო ყუთის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დალუქვის, საკონტროლო ფურცლის/ფურცლების შესაბამის საარჩევნო ყუთში/ყუთებში მოთავსების და კენჭისყრის დაწყების შესახებ.

ხმის მიცემის პროცესის მიმდინარეობისას გაითვალისწინეთ:

■ თუ მარკირების შესამოწმებელმა სპეციალურმა ხელსაწყომ გამოავლინა, რომ ამომრჩეველს უკვე აქვს მარკირება, მას ეკრძალება კენჭისყრაში მონაწილეობა. მიუთითეთ კომისიის მდივანს ამომრჩევლის ვინაობა შეიტანოს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში.

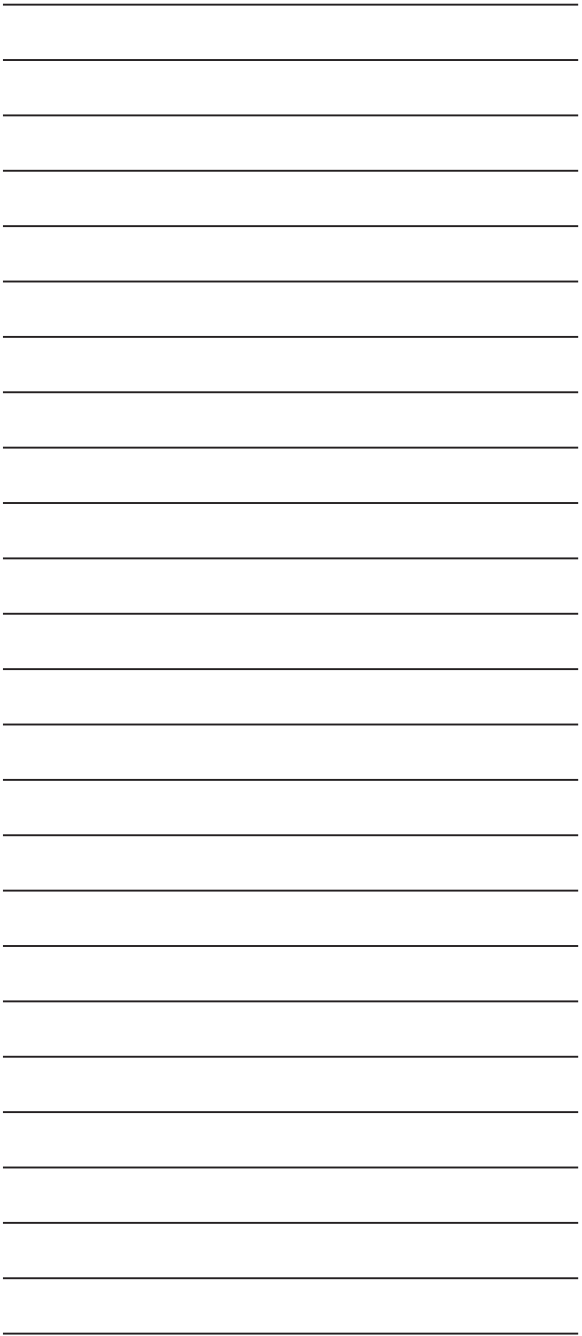
- ამომრჩეველი კენჭისყრაში მონაწილეობს, თუ ამომრჩეველთა შესაბამის სიაში საქართველოს მოქალაქის პირად ნომერთან, სქესთან და ფოტოსურათთან ერთად, სრულად ემთხვევა სიაში არსებულ მონაცემთაგან (სახელი, გვარი, დაბადების თარიღი, მისამართი) სამი მაინც.
- თუ ამომრჩეველთა რეგისტრატორმა ამომრჩევლის სახე და წარდგენილ დოკუმენტში ან ამომრჩეველთა სიაში არსებული ფოტოსურათი ერთმანეთთან შეუსაბამოდ მიიჩნია, მან უნდა მოგმართოთ თქვენ აღნიშნული შეუსაბამობის დადასტურების თაობაზე.
 თუ დაადასტურებთ შეუსაბამობას, მიუთითეთ კომისიის მდივანს, კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში გააკეთოს შესაბამისი ჩანაწერი (ამომრჩევლის სახელის, გვარის და ამომრჩეველთა სიაში მისი რიგითი ნომრის მითითებით). ეს ჩანაწერი კომისიის მდივანთან ერთად დაასტურეთ ხელმოწერებით. კომისიის მდივანმა ჩანაწერთა წიგნს უნდა დაურთოს მისი ხელმოწერით დადასტურებული ამომრჩევლის მიერ წარდგენილი დოკუმენტის ფოტოასლი.
 თუ არ დაადასტურებთ შეუსაბამობას, ამომრჩეველთა რეგისტრატორს უფლება აქვს, კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში ჩანეროს თავისი განსაკუთრებული აზრი. კომისიის მდივანმა კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში უნდა გააკეთოს შესაბამისი ჩანაწერი (ამომრჩევლის სახელის, გვარის და ამომრჩეველთა სიაში მისი რიგითი ნომრის მითითებით). ეს ჩანაწერი რეგისტრატორმა და კომისიის მდივანმა უნდა დაადასტურონ ხელმოწერებით. კომისიის მდივანმა კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნს უნდა დაურთოს მისი ხელმოწერით დადასტურებული ამომრჩევლის მიერ წარდგენილი დოკუმენტის ფოტოასლი.

ბემოაღნიშნული პროცედურის შესრულების შემდეგ ამომრჩეველს მიეცით კენჭისყრაში მონაწილეობის უფლება.

- თუ ამომრჩეველი უარს აცხადებს მარკირების პროცედურის გავლაზე, არ მისცეთ კენჭისყრაში მონაწილეობის უფლება.
- თუ კენჭისყრის პროცესში გამოვლინდა, რომ ამომრჩეველმა საარჩევნო სიაში ხელი მოაწერა სხვა ამომრჩევლის გვარის გასწვრივ არსებულ გრაფაში, ასეთ შემთხვევაში ამომრჩეველს, რომლის გვარის გასწვრივ ფიქსირდება ხელმოწერა, უნდა მიეთითოს, ხელი მოაწეროს იმავე გრაფაში. ამასთან, მიუთითეთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს, აღნიშნულის თაობაზე დაწეროს ახსნა-განმარტება (ამომრჩევლის სახელისა და გვარის აღნიშვნით).
- თუ ამომრჩეველს ან საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრს გაუფუჭდა საარჩევნო ბიულეტენი, მიეცით მითითება ამომრჩეველთა რეგისტრატორს, რომ ამომრჩეველს შეუცვალოს გაფუჭებული საარჩევნო ბიულეტენი ახლით. გაფუჭებულ ბიულეტენს ამომრჩევლის თანდასწრებით ჩამოაჭერით კუთხე, დააწერეთ „გაფუჭებულია“, ხელი მოაწერეთ და ცალკე შეინახეთ (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 65.4).
- თუ ამომრჩეველს არ შეუძლია საარჩევნო ბიულეტენის დამოუკიდებლად შევსება, ყურადღება მიაქციეთ, რომ კენჭისყრის კაბინაში დასახმარებლად არ იქნას მიწვეული საარჩევნო კომისიის წევრი, კანდიდატი, საარჩევნო სუბიექტის წარმომადგენელი, პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებების წარმომადგენელი და დამკვირვებელი. ამომრჩევლისთვის დახმარების აღმოჩენა შეუძლია ნებისმიერ პირს, გარდა ზემოთ აღნიშნული პირებისა (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 65.3).

- თუ ამომრჩეველი ფიზიკური მდგომარეობის გამო (ზედა კიდურების არქონა) ვერ ახერხებს ხმის მიცემის პროცედურების დამოუკიდებლად შესრულებას, ამ შემთხვევაში შეახსენეთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს, რომ ამომრჩევლისათვის საარჩევნო ბიულეტენის გადაცემისას შესაბამისი სიის გრაფაში „ამომრჩევლის ხელმოწერა“ გააკეთოს ჩანაწერი „ფიზიკური მდგომარეობა“ და აღნიშნული ხელმოწერით დაადასტუროს.

09:00 საათიდან

- გადასატანი საარჩევნო ყუთის მეშვეობით კენჭისყრის ჩატარება დაავალეთ წილისყრით გამოვლენილ კომისიის 2 წევრს და გადაეცით მათ (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 66.3):
  - გადასატანი საარჩევნო ყუთის სია;
  - ამომრჩეველთა რეგისტრატორის მიერ ხელმოწერითა და რეგისტრატორის ბეჭდით დამოწმებული საჭირო რაოდენობის საარჩევნო ბიულეტენი;
  - სპეციალური კონვერტები (გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიაში არსებული ამომრჩევლების შესაბამისად);
  - დალუქული გადასატანი საარჩევნო ყუთი, რომელშიც მოთავსებული უნდა იყოს საკონტროლო ფურცელი;
  - გადასატანი საარჩევნო ყუთის ჭრილის დასალუქი ლუქი (გადასატანი საარჩევნო ყუთის ჭრილი ილუქება გადასატანი საარჩევნო ყუთის მეშვეობით კენჭისყრის დასრულების შემდგომ).

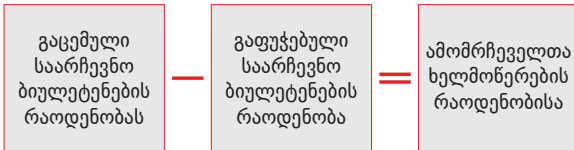
- მიუთითეთ კომისიის მდივანს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში შეიტანოს გადასატანი საარჩევნო ყუთის თანმხლები კომისიის წევრებისთვის გადაცემული საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობა, ასევე გადასატანი საარჩევნო ყუთის საარჩევნო უბნიდან წაღების დრო.
- გადასატანი საარჩევნო ყუთის საარჩევნო უბანში დაბრუნებისთანავე მიუთითეთ კომისიის მდივანს შეამოწმოს გადასატანი ყუთის სიაში არსებული ხელმოწერების, გამოუყენებელი ან/და გაფუჭებული საარჩევნო ბიულეტენების და სპეციალური კონვერტების რაოდენობის სისწორე. უზუსტობის აღმოჩენის შემთხვევაში გადასატანი საარჩევნო ყუთის თანმხლებმა კომისიის წევრებმა უნდა დაწერონ ახსნა-განმარტება მიზეზის მითითებით. ახსნა-განმარტება უნდა დაურთოთ კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმს, ხოლო მასში ასახული მონაცემები გაითვალისწინოთ შემაჯამებელი ოქმის შევსებისას.
- გამოუყენებელ ბიულეტენებსა და სპეციალურ კონვერტებს ჩამოაჭერით კუთხე, დააწერეთ გაფუჭებულია და ხელი მოაწერეთ. მიუთითეთ კომისიის მდივანს ამომრჩეველთა ხელმოწერების რაოდენობა გადასატანი ყუთის სიაში, გამოუყენებელი საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობა, ასევე საარჩევნო უბანში ყუთის დაბრუნების დრო შეიტანოს ჩანაწერთა წიგნში.

10:00, 12:00, 15:00 და 17:00 საათზე

სთხოვეთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორებს, კენჭისყრის პროცესისთვის ხელისშეუშლელად, გადაითვალონ ამომრჩეველთა სიებში ამომრჩეველთა ხელმოწერებისა და მათ მიერ გაცემული საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობები (კომისიის თავმჯდომარისთვის გადაცემული გაფუჭებული საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობის ჩათვლით).

გადაამონმეთ მონაცემთა სისწორე შემდეგი ფორმულით:

თუ მონაცემებს შორის სხვაობა გამოვლინდა, ამომრჩეველთა რეგისტრატორმა დაუყოვნებლივ უნდა დაწეროს ახსნა-განმარტება, რომელიც უნდა დაურთოთ კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმს, ხოლო მასში ასახული მონაცემები გაითვალისწინოთ შემაჯამებელი ოქმის შევსებისას.

დააჯამეთ თითოეული რეგისტრატორისგან 10:00, 12:00, 15:00, 17:00 საათზე მიღებული ხელმოწერების რაოდენობა მათ მიერ დაწერილი ახსნა-განმარტებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით და მონაცემი დაუყოვნებლივ გააგზავნეთ მოკლე ტექსტური შეტყობინებით (sms-ით) საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ მონოდებულ ნომერზე.

12:00 და 17:00 საათზე ამომრჩეველთა სიებში დათვლილი კენჭისყრაში მონაწილე ამომრჩეველთა ხელმონერების რაოდენობა კომისიის მდივანს მიათითებინეთ კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში და კენჭისყრის შედეგების სადემონსტრაციო ოქმში (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 65.6).

რეგისტრატორებისგან მიღებული მონაცემები ასახეთ ცხრილში

გადაამოწმეთ მონაცემები		რეგისტრატორი					გააგზავნეთ SMS-ით
		I	II	III	IV	V	
10 სთ	გაცემული ბიულეტენები						ხელმონერების ჯამი * ↓
	გაფუჭებული ბიულეტენები						
	ხელმონერების რაოდენობა						
12 სთ	გაცემული ბიულეტენები						ხელმონერების ჯამი * ↓
	გაფუჭებული ბიულეტენები						
	ხელმონერების რაოდენობა						
15 სთ	გაცემული ბიულეტენები						ხელმონერების ჯამი * ↓
	გაფუჭებული ბიულეტენები						
	ხელმონერების რაოდენობა						
17 სთ	გაცემული ბიულეტენები						ხელმონერების ჯამი * ↓
	გაფუჭებული ბიულეტენები						
	ხელმონერების რაოდენობა						

გადაამოწმეთ მონაცემთა სისწორე შემდეგი ფორმულის გამოყენებით: რეგისტრატორების მიერ გაცემულ ბიულეტენების რაოდენობას – გაფუჭებული ბიულეტენების რაოდენობა = ამომრჩეველთა ხელმოწერების რაოდენობის.

20:00 საათამდე

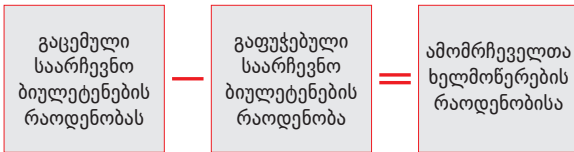
- გადასატანი საარჩევნო ყუთი საარჩევნო უბანზე უნდა დაბრუნდეს არაუგვიანეს 20 საათისა (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 66.1*). მიუთითეთ კომისიის მდივანს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში შეიტანოს გადასატანი საარჩევნო ყუთით კენჭისყრის დასრულების შემდეგ დარჩენილი გამოუყენებელი საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობა და გადასატანი საარჩევნო ყუთის საარჩევნო უბანში დაბრუნების დრო.

20:00 საათიდან საარჩევნო ყუთის გახსნამდე

- 20:00 საათზე კენჭისყრა დასრულებულად გამოაცხადეთ. დაავალეთ კომისიის ერთ-ერთ წევრს, დაითვალოს რიგში მდგომი ამომრჩევლების რაოდენობა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). კენჭისყრის დასრულების შემდეგ დახურეთ საარჩევნო უბნის კარი და დალუქეთ საარჩევნო ყუთის ჭრილი (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 65.8*).
- დაავალეთ კომისიის მდივანს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნის შესაბამის გვერდზე მიუთითოს ხმების დათვლის დროს კენჭისყრის შენობაში მყოფი პირების ვინაობა.

- მნიშვნელოვანია, რომ კენჭისყრის დასრულების შემდეგ, წილისყრის ჩატარებამდე, დაავალთ ამომრჩეველთა თითოეულ რეგისტრატორს, დაითვალონ გაცემული (გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიის მიხედვით გაცემული ბიულეტენების გათვალისწინებით) და გაფუჭებული ბიულეტენების რაოდენობა და ამომრჩეველთა ხელმონერების რაოდენობა მათ ხელთ არსებულ ერთიან და სპეციალურ სიებში (მათ მიერ დაწერილ ახსნა-განმარტებებში აღნიშნული მონაცემების გათვალისწინებით):

თუ მონაცემებს შორის სხვაობა გამოვლინდა, დაავალეთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს, ხელახლა გადაითვალოს და დააზუსტოს რაოდენობები. თუ მონაცემებს შორის სხვაობა კვლავ გამოვლინდა, სთხოვეთ ამომრჩეველთა რეგისტრატორს, დაწეროს ახსნა-განმარტება, რომელიც უნდა დაურთოთ კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმს, ხოლო მასში ასახული მონაცემები გაითვალისწინოთ შემაჯამებელი ოქმის შევსებისას.

- ზემოთ აღნიშნული მონაცემების დადგენის შემდეგ დაავალეთ რეგისტრატორებს დაითვალონ კენჭისყრაში მონაწილე ამომრჩეველთა გენდერული მონაცემები (ქალების რაოდენობა) ყველა სახის სიაში. მონაცემები მიაწოდეთ საოლქო საარჩევნო კომისიას.

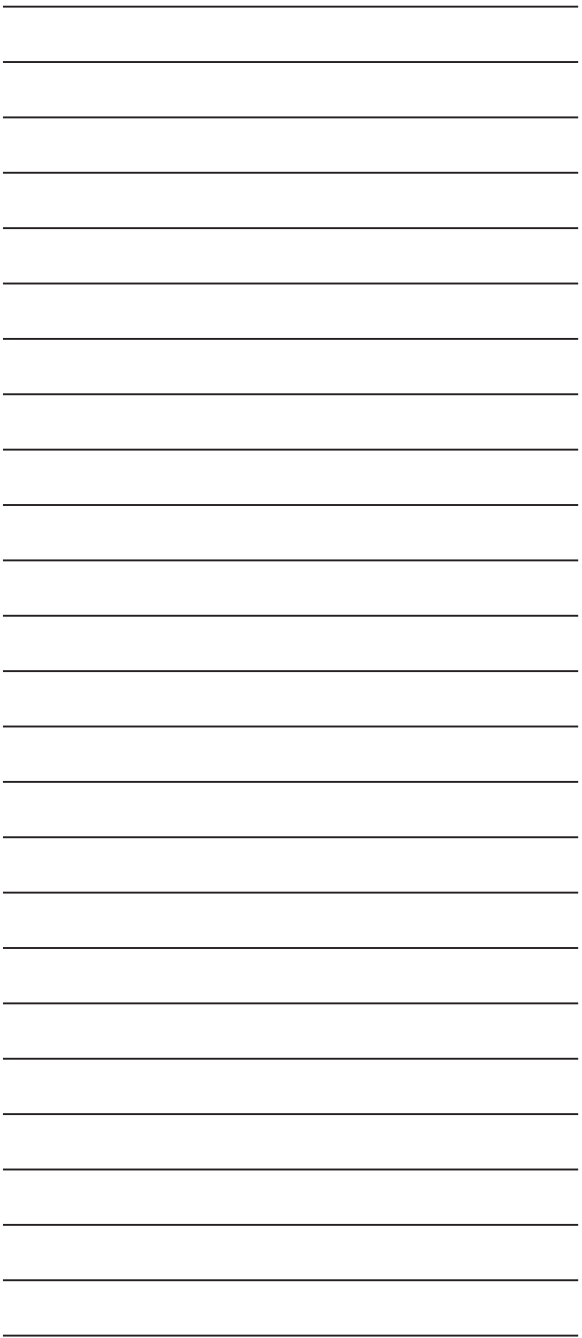
რეგისტრატორებისგან მიღებული მონაცემები ასახეთ ცხრილში

გადაამონმეთ მონაცემები		გადასატანი ყუთის მონაცემები	რეგისტრატორი					გააგზავნეთ SMS-ით
			I	II	III	IV	V	
საბოლოო 20 სთ	გაცემული ბიულეტენები							ხელმონერების ჯამი *
	გაფუჭებული ბიულეტენები							↓
	ხელმონერების რაოდენობა							
	არჩევნებში მონაწილე ქალების რ-ბა							

გადაამონმეთ მონაცემთა სისწორე შემდეგი ფორმულის გამოყენებით: რეგისტრატორების მიერ გაცემულ ბიულეტენების რაოდენობას – გაფუჭებული ბიულეტენების რაოდენობა = ამომრჩეველთა ხელმონერების რაოდენობის.

- კომისიის წევრებს შორის ჩაატარეთ წილისყრა ოთხი მთვლელის გამოსავლენად (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.1).
- დამკვირვებელთა შორის ჩაატარეთ წილისყრა 2 მეთვალყურის გამოსავლენად, თუ დამკვირვებლები თავიანთი შემადგენლობიდან ურთიერთშეთანხმებით ვერ შეარჩევენ საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესის მეთვალყურე პირებს (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.1).

- ჩაატარეთ წილისყრა საარჩევნო უბანზე მყოფი საარჩევნო სუბიექტების წარმომადგენლებისაგან არაუმეტეს 2 წარმომადგენლის გამოსავლენად, რომლებიც კომისიის წევრთაგან წილისყრით გამოვლენილ მთვლელებთან ერთად მონაწილეობენ ნამდვილი ან/და ბათილი საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესში. გახსოვდეთ, წილისყრაში არ მონაწილეობენ იმ საარჩევნო სუბიექტების წარმომადგენლები, რომელთა მიერ დანიშნული კომისიის წევრებიც არიან წილისყრით გამოვლენილი მთვლელები (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.2*).

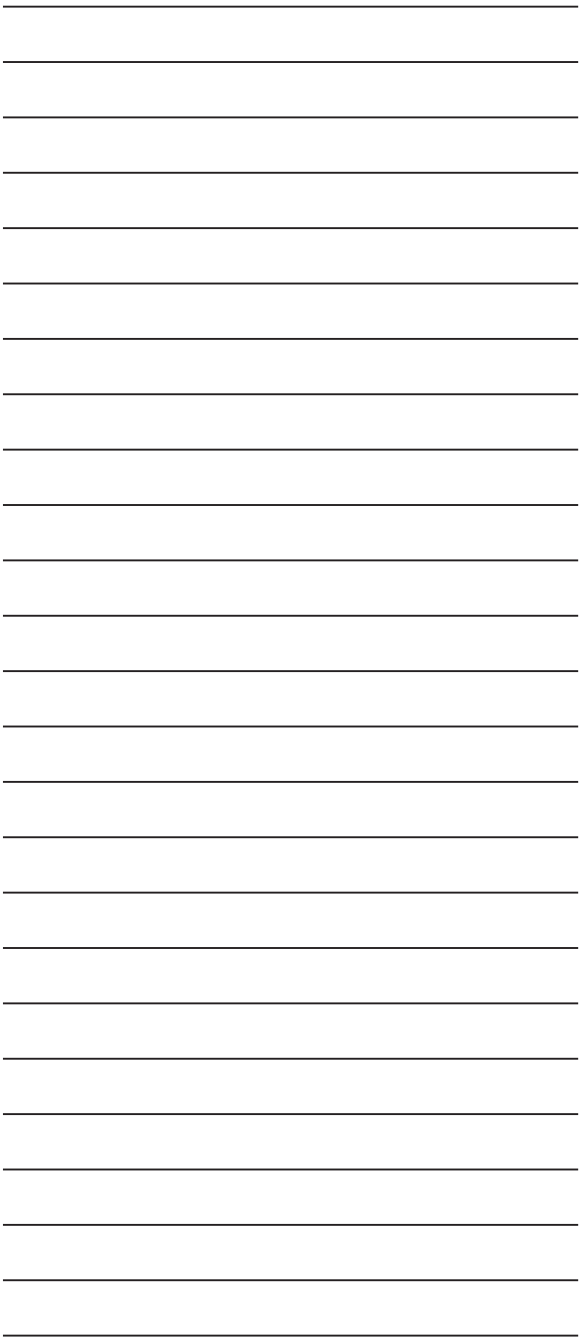
- მიუთითეთ მთვლელებს, დაითვალონ ამომრჩეველთა ხელმოწერების რაოდენობა ამომრჩეველთა ერთიან სიაში, ამომრჩეველთა სპეციალურ და გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიებში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.3*).

- მიუთითეთ კომისიის მდივანს, ცალ-ცალკე პაკეტებში ჩაალაგოს ამომრჩეველთა ერთიანი, სპეციალური და გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) სამაგიდო ვერსიები, გამოუყენებელი და გაფუჭებული ბიულეტენები. კომისიის მდივანმა პაკეტში მოთავსებამდე გამოუყენებელ საარჩევნო ბიულეტენებს უნდა ჩამოაჭრას კუთხე (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.3.4*).

- მიუთითეთ მთვლელებს ცალ-ცალკე დალუქონ ამომრჩეველთა ერთიანი, სპეციალური და გადასატანი საარჩევნო ყუთის სიების სამაგიდო ვერსიები, ასევე გამოუყენებელი და გაფუჭებული საარჩევნო ბიულეტენების პაკეტები და ამომრჩეველთა რეგისტრატორების ბეჭდები (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.4.5*).

- დალუქვის ბოლზე ხელი მოაწერეთ მთვლელებთან ერთად. პაკეტზე მიუთითეთ საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების დასახელება და ნომერი, საარჩევნო დოკუმენტაციის სახე (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.5).

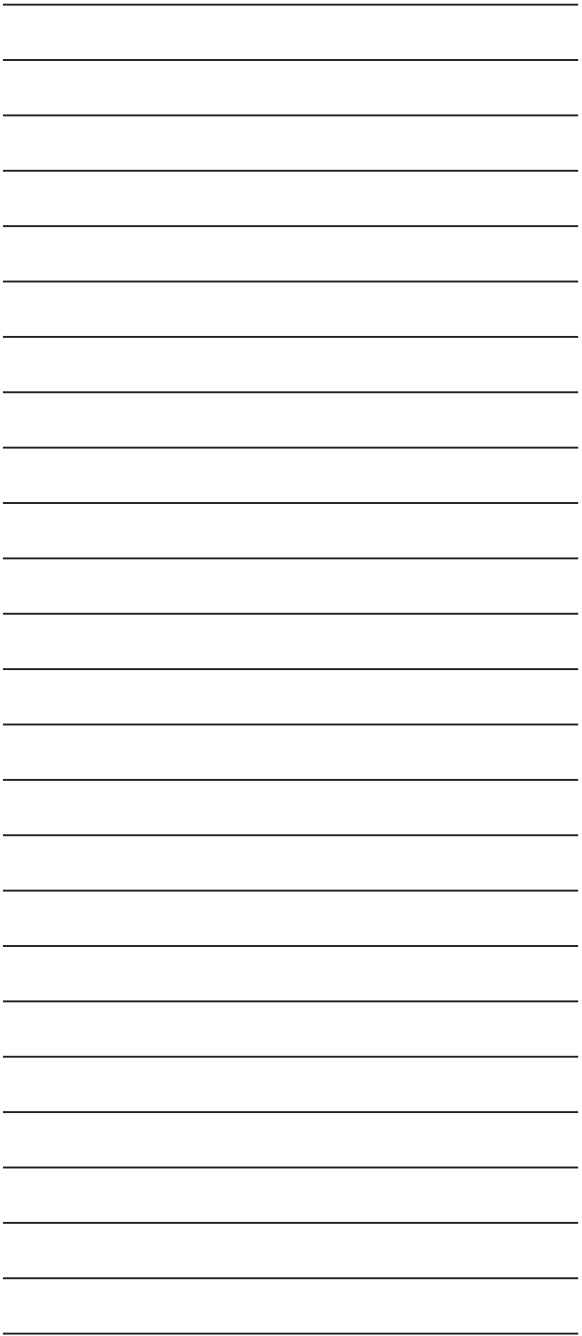
საარჩევნო ყუთის გახსნა, კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმის შევსება

- შეამოწმეთ ძირითადი და გადასატანი საარჩევნო ყუთის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ლუქების მთლიანობა (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 68.1).

- პირველ რიგში, გახსენით გადასატანი საარჩევნო ყუთი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). მთვლელები ამონმებენ საარჩევნო ყუთში საკონტროლო ფურცლის არსებობას და ადგენენ მის და კომისიაში შედარების მიზნით შენახული საკონტროლო ფურცლის იდენტირობას (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 68.4).

- გახსენით ძირითადი საარჩევნო ყუთი. მთვლელები ამონმებენ საარჩევნო ყუთში საკონტროლო ფურცლის არსებობას და მისი ნამდვილობის დასადასტურებლად მას უდარებენ კომისიაში შედარების მიზნით შენახულ საკონტროლო ფურცელს (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 68.5).

- გახსენით გამონაკლის შემთხვევაში შექმნილი საარჩევნო უბნის საარჩევნო ყუთი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). მთვლელები ამონმებენ საარჩევნო ყუთში საკონტროლო ფურცლის არსებობას და მისი ნამდვილობის დასადასტურებლად მას უდარებენ კომისიაში შედარების მიზნით შენახულ საკონტროლო ფურცელს. (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 67.8).

- თუ ყველაფერი წესრიგში აღმოჩნდა, მთვლელეებმა ერთმანეთში უნდა შეურიონ გადასატანი, ძირითადი და გამონაკლის შემთხვევაში შექმნილი საარჩევნო უბნის საარჩევნო ყუთებიდან გადმოყრილი სპეციალური კონვერტები (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 68.5 67.7).

- მიუთითეთ მთვლელეებს, დაახარისხონ საარჩევნო ბიულეტენები. კომისიასთან ერთად სათითაოდ უყარეთ კენჭი საეჭვოდ მიჩნეულ საარჩევნო ბიულეტენებს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 69.5).

- მიუთითეთ მთვლელეებს, დაითვალონ ბათილი საარჩევნო ბიულეტენები და თითოეული საარჩევნო სუბიექტის მიერ მიღებული ხმები/საარჩევნო ბიულეტენები (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 69.6-9).

- გამოაცხადეთ თითოეული საარჩევნო სუბიექტის მიერ მიღებული ხმებისა და ბათილი ბიულეტენების რაოდენობა და კომისიის მდივანთან ერთად შეამოწმეთ მონაცემების სისწორე. კომისიის მდივანმა მიღებული შედეგები უნდა შეიტანოს კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნში და კენჭისყრის შედეგების სადემონსტრაციო ოქმში. (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 69.8).

- მიუთითეთ მთვლელეებს, შეკრან და დალუქონ: ბათილი საარჩევნო ბიულეტენები (ცალკე ილუქება სხვა საარჩევნო უბნისთვის განკუთვნილი ბათილი საარჩევნო ბიულეტენები), თითოეული საარჩევნო სუბიექტის საარჩევნო ბიულეტენები (პაკეტებს ხელს აწერენ მთვლელეები და კომისიის თავმჯდომარე) (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 69.6-9).

- კომისიის მდივანი თქვენთან შეთანხმებით ავსებს კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმს. კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმის შედგენისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს ამომრჩეველთა რეგისტრატორების ახსნა-განმარტებებში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მითითებული მონაცემები. კომისიის მდივანი კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმს რეგისტრაციაში ატარებს სარეგისტრაციო ჟურნალში გასული დოკუმენტაციის ნაწილში. კომისიის ყველა წევრი ვალდებულია ხელი მოაწეროს კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმებს, რითაც დასტურდება მათი ყოფნა საარჩევნო უბანზე. კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი შევსებული ოქმი **დაამონშეთ კომისიის სპეციალური ბეჭდით** (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 71.).

- კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმის ფოტოასლების გაცემისას (მოთხოვნის შემთხვევაში) კომისიის მდივანთან ერთად ხელი მოაწერეთ და დაამონშეთ ისინი კომისიის სპეციალური ბეჭდით. ასლის მიმღები პირი ჩანაწერთა წიგნში ხელმოწერით ადასტურებს მის მიღებას (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 71.8).

- ცალ-ცალკე პაკეტებად დალუქეთ კომისიის სპეციალური ბეჭედი (კომისიის სპეციალური ბეჭდის დალუქულ პაკეტს კომისიის ყველა წევრი აწერს ხელს) (საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 71.13); კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნი განცხადებებთან/საჩივრებთან ერთად.

გახსოვდეთ სარეგისტრაციო ჟურნალი და კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმი არ ილუქება.

- დალუქული საარჩევნო დოკუმენტაცია დიდ ყუთში ან ტომარაში მოათავსეთ და მიიტანეთ საოლქო საარჩევნო კომისიაში. ყუთისგან/ტომრისგან განცალკევებით წაიღეთ კენჭისყრის შედეგების შემატამბელი ოქმი და სარეგისტრაციო ჟურნალი, ასევე კენჭისყრის დღის ჩანაწერთა წიგნისა და განცხადება-საჩივრების დალუქული პაკეტები (*საარჩევნო კოდექსი – მუხლი 71.11*).

